

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 10. 12. 2024, sp. zn. 21 Cdo 565/2024, ECLI:CZ:NS:2024:21.CDO.565.2024.1

Číslo: 6/2026

Právní věta:

Za dohodu o mimosoudním jednání ve smyslu ustanovení § 647 o. z. je třeba považovat právní jednání, z něhož vyplývá shodná (oboustranná) vůle stran vést jednání o určitém právu nebo o okolnostech jej zakládajících, jehož cílem je vyřešit situaci jinak než podáním žaloby k soudu. Taková dohoda může být uzavřena nejen výslovně, ale i jiným způsobem nevzbuzujícím pochybnost o tom, co jednající osoby chtěly projevit.

Uzavření dohody o mimosoudním jednání mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem nemá vliv na původní délku dvouměsíční prekluzivní lhůty k podání žaloby o neplatnost rozvázání pracovního poměru (§ 72 zák. práce), která v době této překážky neběží (nezačne běžet) a jejíž běh pokračuje až po odpadnutí překážky tím, že zaměstnavatel nebo zaměstnanec výslovně odmítne v mimosoudním jednání pokračovat; zbývá-li po odpadnutí překážky méně než 5 dnů do uplynutí lhůty, neskončí tato lhůta dříve než za 10 dnů ode dne, kdy začala znovu běžet.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 10.12.2024

Spisová značka: 21 Cdo 565/2024

Číslo rozhodnutí: 6

Číslo sešitu: 2

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Lhůta prekluzivní [Lhůty], Neplatnost právního jednání (o. z.), Zkušební doba

Předpisy: § 118a odst. 3 o. s. ř.

§ 205a odst. 1 písm. d) o. s. ř.

§ 330 zákona č. 262/2006 Sb. ve znění do 31. 12. 2021

§ 332 zákona č. 262/2006 Sb. ve znění do 31. 12. 2021

§ 647 o. z. ve znění do 4. 1. 2023

§ 652 o. z. ve znění do 4. 1. 2023

§ 654 odst. 2 o. z. ve znění do 4. 1. 2023

§ 72 zákona č. 262/2006 Sb. ve znění do 31. 12. 2021

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud k dovolání žalobce zrušil rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 28. 3. 2023, sp. zn. 30 Co 65/2023, a vrátil věc odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

I. Dosavadní průběh řízení

1. Dopisem ze dne 27. 7. 2021, č. j.: 450236/OSPV, žalovaná sdělila žalobci, že „státní tajemník Ministerstva zahraničních věcí, zastoupený ředitelkou odboru služebních a pracovněprávních věcí E. R.“, ruší ve zkušební době dnem 6. 8. 2021 jeho pracovní poměr, který vznikl na základě pracovní smlouvy ze dne 28. 6. 2021.

2. Žalobce se žalobou podanou u Obvodního soudu pro Prahu 1 dne 9. 2. 2022 a doplněnou dne 20. 3. 2022 domáhal určení, že uvedené zrušení pracovního poměru ve zkušební době je neplatné, a dále se domáhal náhrady škody „za zrušené vyslání na ZÚ (dosavadní měsíce)“, náhrady škody „za neoprávněné absence“ a „vyslání na ZÚ dle dohody“. Žalobu zdůvodnil tím, že byl u žalované zaměstnán v pracovním poměru na dobu určitou do 6. 7. 2022 na základě pracovní smlouvy ze dne 28. 6. 2021 s nástupem do práce dne 7. 7. 2021 v souvislosti s předpokládaným vysláním k „ZÚ Káhira“, na práci na překlenovacím služebním místě „DZ 7039 – dočasné zařazení“, že zkušební doba byla sjednána v délce tří měsíců a že žalovaná s ním přípisem ze dne 27. 7. 2021, č. j.: 450236/OSPV, zrušila pracovní poměr ve zkušební době ke dni 6. 8. 2021 v době, kdy byl v pracovní neschopnosti, která trvala od 2. 8. 2021 do 3. 9. 2021. Uvedl, že se „pokoušel“ řešit neplatnost výpovědi nejprve mimosoudním jednáním, kdy „ihned, již z kraje měsíce srpna 2021“, se obrátil na „svého ředitele OICT na MZV“ J. F., který se ale „jen vymluvil, že to zavinilo OSPV“, že následně kontaktoval druhého ředitele OICT na Diplomatickém servisu V. H., jenž mu sdělil, že to „není z jeho důvodu“ a že „je nadřízený pracovníků na Diplomatickém servisu, ze kterého již žalobce přešel na MZV“, že dne 2. 8. 2021 žádal ředitelku personálního odboru Ch. o „nápravu neoprávněné situace“, která „nereagovala“, že dne 12. 8. 2021 kontaktoval „B. z OSPV“ ohledně „neúměrně nízké výše platu za červenec“, že následně kontaktoval obě odborové organizace, kdy s jednou z nich začal jednat dne 13. 8. 2021, že dne 9. 9. 2021 proběhlo „jednání“ u státního tajemníka M. S., které ve výsledku nebylo „příliš úspěšné“, že „situaci nevzdával“ a kontaktoval státního tajemníka M. S. i první politickou náměstkyni M. M. osobně a následně vypracoval velmi rozsáhlou zprávu doplněnou důkazy a dne 4. 10. 2021 ji zaslal státnímu tajemníkovi S., prvnímu politickému náměstkovi J. i ministru K., že po prostudování zprávy se mu „osobně telefonicky ozval“ státní tajemník a „vyzval“ ho „k jednání u kávy“, že státní tajemník pověřil odbor generální inspekce a auditu k prověření celého případu, který jej přípisem ze dne 4. 2. 2022, č. j. 101854-2-GIA, „definitivně uzavřel“ s tím, že mu s uplatněným nárokem nevyhověl, že státní tajemník mu navrhl osobní schůzku na 17. 2. 2022, kde „sice uznal právo žalobce, ale současně se vyjádřil, že s tím nemůže nic dělat“, čímž žalobce „vyčerpal všechny možnosti mimosoudního řešení celé situace“ a je proto na místě použít ustanovení § 654 odst. 2 s odkazem na ustanovení § 647 občanského zákoníku, podle kterého začne prekluzivní lhůta běžet až poté, co jedna ze stran v tomto jednání odmítne pokračovat.

3. Žalovaná zejména namítala, že sdělením ze dne 27. 7. 2021, které bylo žalobci doručeno osobně na pracovišti v pondělí 2. 8. 2021 a jehož převzetí potvrdil svým podpisem, byl jeho pracovní poměr zrušen ve zkušební době ke dni 6. 8. 2021, že „e-neschopenka“ žalobce jí byla doručena v pondělí 9. 8. 2021 s datem vystavení 6. 8. 2021 a se zpětnou platností od 2. 8. 2021 a že žaloba podaná žalobcem dne 9. 2. 2022 byla podána po uplynutí prekluzivní lhůty uvedené v § 72 zákoníku práce, která skončila dne 6. 10. 2021. K argumentaci žalobce týkající se jeho jednání s žalovanou v souvislosti se zrušením pracovního poměru, kterou uvedl v doplnění žaloby, sdělila, že se jednalo „převážně o komunikaci jednostrannou, kterou vedl žalobce“, a že její stanovisko ke zrušení pracovního poměru žalobce ve zkušební době, které bylo „zcela jednoznačně formulováno ve sdělení ze dne 11. 11. 2021“, nepřipouštělo pochybnosti o tom, že na platnosti zrušení trvá. Uzavřela, že s žalobcem o platnosti, resp. neplatnosti zrušení pracovního poměru ve zkušební době nejednala a ani

nepřipouštěla spornost posouzení otázky platnosti a že mezi ní a žalobcem nebyla uzavřena žádná dohoda o mimosoudním jednání, ze které by byla patrná vůle jednat „bez asistence soudů“.

4. Obvodní soud pro Prahu 1 – poté, co usnesením ze dne 12. 4. 2022, č. j. 21 C 16/2022-11, opraveným usnesením ze dne 20. 6. 2022, č. j. 21 C 16/2022-19, odmítl podání žalobce doručené soudu dne 9. 2. 2022 v části týkající se „náhrady škody za zrušené vyslání na ZÚ, náhrady škody za neoprávněné absence a o vyslání na ZÚ dle dohody“ – rozsudkem ze dne 7. 11. 2022, č. j. 21 C 16/2022-32, žalobu zamítl a uložil žalobci povinnost zaplatit žalované na náhradě nákladů řízení 600 Kč. Dospěl k závěru, že žaloba byla ve smyslu ustanovení § 72 zákoníku práce podána „zřejmě“ opožděně, neboť pracovní poměr žalobce měl skončit dnem 6. 8. 2021 a žaloba byla podána dne 9. 2. 2022. Uvedl, že na tomto závěru nemohou nic změnit ani „obecné námitky“ žalobce ohledně komunikace s žalovanou, pokud žalobce žádnou konkrétní dohodu uzavřenou mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem o mimosoudním jednání o neplatnosti rozvázání pracovního poměru netvrdil, ani odkaz na řízení vedené Obvodním soudem pro Prahu 1 pod sp. zn. 33 Nc 11285/2021, které bylo pravomocně skončeno dne 9. 2. 2022 odmítnutím podání žalobce pro jeho neurčitost, resp. neúplnost. Dodal, že provedenou lustrací věcí vedených soudem prvního stupně nebylo zjištěno „žádné další řízení žalobce proti žalované s předmětem o neplatnost zrušení pracovního poměru ve zkušební době“.

5. K odvolání žalobce Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 28. 3. 2023, č. j. 30 Co 65/2023-51, potvrdil rozsudek soudu prvního stupně a uložil žalobci povinnost zaplatit žalované na náhradě nákladů odvolacího řízení 900 Kč. Uvedl, že soud prvního stupně nepochybil, pokud s ohledem na prekluzivní lhůtu stanovenou v § 72 zákoníku práce „koncentroval svou pozornost“ na včasnost či opožděnost podané žaloby, ale neztotožnil se s jeho „argumentací“ ohledně skutečnosti, že žalobce žádnou dohodu o mimosoudním jednání s žalovanou „netvrdil“. Na základě odkazu žalobce u jednání odvolacího soudu na své doplnění žaloby ze dne 20. 3. 2022 obsahující tvrzení takové dohody účastníků odvolací soud dovodil po provedení důkazů navržených žalobcem před soudem prvního stupně, že listinnými důkazy předloženými žalobcem žádná taková dohoda o mimosoudním jednání prokázána nebyla, neboť korespondence žalobce adresovaná žalované „prezentuje jeho názory a rekapitulaci událostí z pohledu žalobce“ a neprokazuje uzavření takové dohody, „jejím obsahem žádná dohoda o mimosoudním jednání není“. V souvislosti s tím odvolací soud poukázal na „zcela jasná“ vyjádření žalované (dopis státního tajemníka žalované M. S. ze dne 11. 11. 2021, dopis ředitele generální inspekce žalované J. L. ze dne 4. 2. 2022 reagující na stížnost žalobce a podání ze dne 15. 11. 2021, kterým žalovaná žalobci sdělila, že dne 10. 11. 2021 obdržela jeho podání ve věci neplatnosti zrušení pracovního poměru a vyřizuje ho jako stížnost proti postupu správního orgánu), z nichž rovněž nelze dovodit uzavření takové dohody. Z takového konstantního postoje žalované podle odvolacího soudu nevyplývá uzavření dohody o mimosoudním jednání, neboť komunikace žalované se žalobcem byla vždy pouze reakcí na podání z jeho strany, není zde možné dovodit úmysl uzavřít dohodu o mimosoudním jednání. Odvolací soud shledal, že k uzavření dohody o mimosoudním jednání mezi žalobcem a žalovanou ve smyslu § 647 občanského zákoníku nedošlo, a že je proto závěr soudu prvního stupně o opožděném podání žaloby na neplatnost rozvázání pracovního poměru žalobce ve zkušební době správný. K nedatovanému písemnému prohlášení M. M. předloženému žalobcem uvedl, že se jedná o nepřipustnou novotu v odvolacím řízení ve smyslu § 205a občanského soudního řádu, a proto k němu nepřihlížel.

II.

Dovolání a vyjádření k němu

6. Proti tomuto rozsudku odvolacího soudu podal žalobce dovolání. Uvádí, že oba soudy vycházely z prekluzivní lhůty stanovené v § 72 zákoníku práce, pro kterou platí obdobně ustanovení o běhu promlčecí lhůty v § 654 odst. 2 občanského zákoníku, a že je proto možné uplatnit neplatnost rozvázání pracovního poměru v delší než dvouměsíční lhůtě, stanoví-li to § 645 až § 652 občanského

zákoníku. Má za to, že „z podstaty věci i z toho, že zákonodárce vůbec samostatně upravil dohodu o mimosoudním jednání a její dopad na běh promlčecí lhůty“, je zřejmé, že v takovém případě jde o „právní jednání podstatně méně formální s účinky trvajících, dokud některá ze stran výslovně odmítne v jednání o mimosoudním jednání pokračovat“, že občanský zákoník nevyžaduje písemnou formu dohody a dokonce ani „skutečnou vůli stran smírně se dohodnout“, že podstatná je „faktická takového konání“ a že za takovou dohodu je proto „nutno považovat jakékoliv jednání mezi stranami týkající se předmětného nároku“; „takové jednání dovolatel tvrdil a žalovaná potvrdila“. Dovatel zdůraznil, že se „pokoušel neplatnost výpovědi“ řešit nejprve mimosoudním jednáním, které bylo zahájeno v průběhu prekluzivní lhůty. Za „zcela absurdní“ považuje závěr odvolacího soudu týkající se nedatovaného písemného prohlášení M. M., k němuž odvolací soud nepřihlížel z důvodu, že je nepřijatelnou novotou podle § 205a občanského soudního řádu, neboť žalobce při jednání soudu prvního stupně navrhoval k prokázání svých tvrzení o uzavření dohody o mimosoudním jednání výsledky politické náměstkyně M. M. a státního tajemníka, ale soud prvního stupně „takové dokazování zamítl“. Dovatel navrhl, aby dovolací soud napadený rozsudek odvolacího soudu i rozsudek soudu prvního stupně zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

7. Žalovaná navrhla, aby dovolací soud dovolání žalobce, shledá-li ho přípustným, zamítl, neboť považuje rozsudek odvolacího soudu „za správný“.

III.

Přípustnost dovolání

8. Nejvyšší soud České republiky jako soud dovolací [§ 10a zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“)] po zjištění, že dovolání proti pravomocnému rozsudku odvolacího soudu bylo podáno oprávněnou osobou (účastníkem řízení) ve lhůtě uvedené v ustanovení § 240 odst. 1 o. s. ř., se nejprve zabýval otázkou přípustnosti dovolání.

9. Dovoláním lze napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští (§ 236 odst. 1 o. s. ř.).

10. Není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak (§ 237 o. s. ř.).

11. V projednávané věci závisí napadený rozsudek odvolacího soudu (mimo jiné) na vyřešení otázky hmotného práva, za jakých podmínek se uplatňuje překážka v běhu promlčecí (prekluzivní) lhůty uvedená v ustanovení § 647 občanského zákoníku a zda tyto podmínky byly splněny v případě lhůty pro uplatnění neplatného rozvázání pracovního poměru účastníků jeho zrušením ve zkušební době dopisem žalované ze dne 27. 7. 2021, č. j.: 450236/OSP.V, u soudu stanovené v § 72 zákoníku práce. Vzhledem k tomu, že tato právní otázka nebyla dosud v rozhodovací praxi dovolacího soudu vyřešena, dospěl Nejvyšší soud k závěru, že dovolání žalobce je podle ustanovení § 237 o. s. ř. přípustné.

IV.

Důvodnost dovolání

12. Po přezkoumání rozsudku odvolacího soudu ve smyslu ustanovení § 242 o. s. ř., které provedl bez jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.), Nejvyšší soud dospěl k závěru, že dovolání žalobce je opodstatněné.

13. Projednávanou věc je třeba i v současné době posuzovat – vzhledem k tomu, kdy mělo dojít k rozvázání pracovního poměru účastníků jeho zrušením ve zkušební době – podle zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, ve znění pozdějších předpisů účinném do 31. 12. 2021 (dále jen „zák. práce“) a subsidiárně (§ 4 zák. práce) též podle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů účinném do 4. 1. 2023 (dále jen „o. z.“).

14. Podle ustanovení § 72 zák. práce neplatnost rozvázání pracovního poměru výpovědí, okamžitým zrušením, zrušením ve zkušební době nebo dohodou může jak zaměstnavatel, tak i zaměstnanec uplatnit u soudu nejpozději ve lhůtě 2 měsíců ode dne, kdy měl pracovní poměr skončit tímto rozvázáním.

15. Nebyla-li neplatnost rozvázání pracovního poměru uplatněna ve stanovené lhůtě, právo zanikne; soud v tomto případě přihlédne k zániku práva, i když to účastník řízení nenamítne (srov. § 330 zák. práce).

16. V rozhodovací praxi dovolacího soudu není pochyb o tom, že lhůta k podání žaloby o neplatnost rozvázání pracovního poměru výpovědí, okamžitým zrušením, zrušením ve zkušební době nebo dohodou uvedená v ustanovení § 72 zák. práce je lhůtou prekluzivní. Bylo-li právo na určení neplatnosti rozvázání pracovního poměru podle ustanovení § 72 zák. práce uplatněno po uplynutí stanovené lhůty, přihlédne soud k zániku práva, i když to účastník řízení nenamítne. Z ustanovení § 72 zák. práce současně vyplývá, že chce-li zaměstnanec nebo zaměstnavatel, aby nenastaly právní účinky vyplývající z rozvázání pracovního poměru, musí ve lhůtě dvou měsíců podat u soudu žalobu o určení, že právní úkon směřující k rozvázání pracovního poměru je neplatný. Dvuměsíční lhůta podle ustanovení § 72 zák. práce je lhůtou hmotněprávní, a proto účastník, který se domáhá neplatnosti rozvázání pracovního poměru, musí uplatnit svůj nárok žalobou u soudu tak, aby žaloba došla na soud nejpozději v poslední den lhůty; na rozdíl od lhůt procesních tedy nepostačuje, aby žaloba byla v poslední den lhůty odevzdána orgánu, který má povinnost ji soudu doručit (například držiteli poštovní licence). Není-li nárok uplatněn včas, tedy alespoň v poslední den lhůty podle ustanovení § 72 zák. práce, u soudu, právo na určení neplatnosti právního jednání směřujícího k rozvázání pracovního poměru zaniká a rozvázání pracovního poměru, i kdyby bylo postiženo vadami, je platné a účinné. Po marném uplynutí dvuměsíční lhůty se tedy soud již nemůže zabývat posouzením otázky platnosti tohoto právního jednání, a to ani formou předběžné otázky; nebyla-li neplatnost právního jednání o rozvázání pracovního poměru určena pravomocným rozhodnutím soudu, musí soud v případném jiném řízení mezi účastníky vycházet z toho, že pracovní poměr účastníků byl rozvázán platně (k povaze lhůty k podání žaloby o neplatnost rozvázání pracovního poměru podle ustanovení § 72 zák. práce srov. například rozsudek býv. Nejvyššího soudu ze dne 22. 2. 1968, sp. zn. [6 Cz 5/68](#), uveřejněný pod č. 40/1969 Sb. rozh. obč., rozsudek býv. Nejvyššího soudu SSR ze dne 28. 5. 1980, sp. zn. [6 Cz 8/80](#), uveřejněný pod č. 43/1982 Sb. rozh. obč., rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 19. 3. 1997, sp. zn. 2 Cdon 475/96, uveřejněný pod č. 75/1997 v časopise Soudní judikatura, rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 14. 5. 2002, sp. zn. [21 Cdo 1436/2001](#), uveřejněný pod č. 29/2003 Sb. rozh. obč., nebo rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 12. 6. 2018, sp. zn. [21 Cdo 343/2018](#), uveřejněný pod č. 79/2019 v časopise Soudní judikatura).

17. Běh promlčecí lhůty je obecně upraven v § 645–652 o. z., které platí obdobně i pro prekluzivní lhůtu (srov. § 654 odst. 2 o. z.) a které se na základě principu subsidiarity (§ 4 zák. práce) použijí (s výjimkou § 652 o. z.) i na pracovněprávní vztahy. V § 645–651 o. z. jsou uvedeny překážky běhu promlčecí (prekluzivní) lhůty. Nastane-li některá překážka, pro kterou lhůta stanovená zákoníkem práce neběží, nemá to vliv na její původní délku; zbývá-li po odpadnutí překážky méně než 5 dnů do uplynutí lhůty, neskončí tato lhůta dříve než za 10 dnů ode dne, kdy začala znovu běžet (srov. § 332 zák. práce). Pravidlo, že pokračuje-li běh promlčecí (prekluzivní) lhůty po odpadnutí některé z překážek uvedených v § 646 až 651 o. z., neskončí lhůta dříve než za šest měsíců ode dne, kdy začala znovu běžet (srov. § 652 o. z.), se v pracovněprávních vztazích neuplatní.

18. Podle ustanovení § 647 o. z. v případě uzavření dohody o mimosoudním jednání věřitele a dlužníka o právu nebo o okolnosti, která právo zakládá, počne promlčecí lhůta běžet poté, co věřitel nebo dlužník výslovně odmítne v takovém jednání pokračovat; počala-li promlčecí lhůta běžet již dříve, po dobu jednání neběží.

19. Citované ustanovení upravuje jednak odsunutí počátku promlčecí lhůty, který by jinak spadl do doby mezi uzavřením dohody o mimosoudním jednání věřitele a dlužníka o právu nebo o okolnosti, která je zakládá, a odmítnutím dalšího jednání některou ze stran, a jednak stavení promlčecí lhůty, jejíž běh započal již před uzavřením dohody o mimosoudním jednání. Jeho účelem je bránit tomu, aby dlužník nepoctivě vedeným vyjednáváním oddaloval uplatnění práva věřitelem až do okamžiku, kdy se toto právo promlčí (srov. též důvodovou zprávu k § 647 o. z.), jakož i podporovat smírné řešení sporů tím, že zbavuje věřitele obavy, že se jeho právo v průběhu mimosoudního jednání s dlužníkem promlčí.

20. Mimosoudním jednáním může být např. mediaci prováděná fyzickými osobami zapsanými v seznamu mediátorů podle zákona č. 202/2012 Sb., o mediaci a o změně některých zákonů (zákon o mediaci), ve znění zákona č. 183/2017 Sb., mimosoudní řešení spotřebitelských sporů podle § 20d a následujících zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, a další jiné formy mimosoudního řešení sporů se zapojením třetí osoby, které nejsou upraveny právními předpisy. Mimosoudním jednáním je i jednání věřitele a dlužníka bez asistence třetí strany.

21. Zákon nestanoví, jaké náležitosti má obsahovat dohoda o mimosoudním jednání podle § 647 o. z., ani v jaké formě má být uzavřena; výjimkou je smlouva o provedení mediaci, která musí být uzavřena písemně [srov. § 2 písm. e) zákona o mediaci] a splňovat náležitosti uvedené v § 4 odst. 2 zákona o mediaci. Za dohodu ve smyslu ustanovení § 647 o. z. je třeba považovat právní jednání, z něhož vyplývá (je patrná) shodná (oboustranná) vůle stran (věřitele a dlužníka) vést jednání o určitém právu nebo o okolnostech jej zakládajících, jehož cílem je vyřešit situaci jinak než podáním žaloby k soudu. Taková dohoda může být uzavřena nejen výslovně, ale i jiným způsobem nevzbuzujícím pochybnost o tom, co jednající osoby chtěly projevit (tzv. konkludentně – srov. § 546 o. z.). Dohodou o mimosoudním jednání podle § 647 o. z. však není neopětovaná snaha věřitele či dlužníka navázat s druhou stranou komunikaci o určitém právu nebo o okolnostech, které jej zakládají, ani oboustranná výměna stanovisek týkajících se předmětného práva mezi věřitelem a dlužníkem, jejímž obsahem je pouze informování druhé strany o konečném (další jednání a jakékoli smírné řešení nepřipouštějícím) odmítnutí jejího práva (námitek proti tomuto právu).

22. Dohoda o mimosoudním jednání podle § 647 o. z. může být uzavřena i mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem poté, co zaměstnavatel přistoupil k jednostrannému rozvázání pracovního poměru se zaměstnancem výpovědí, okamžitým zrušením nebo zrušením ve zkušební době. Dojde-li k uzavření této dohody, nemá to vliv na původní délku dvouměsíční prekluzivní lhůty k podání žaloby o neplatnost rozvázání pracovního poměru uvedené v ustanovení § 72 zák. práce, která v době této překážky neběží (nezačne běžet) a jejíž běh pokračuje až po odpadnutí překážky tím, že zaměstnavatel nebo zaměstnanec výslovně odmítne v mimosoudním jednání pokračovat; zbývá-li po odpadnutí překážky méně než 5 dnů do uplynutí lhůty, neskončí tato lhůta – jak vyplývá z ustanovení § 332 zák. práce – dříve než za 10 dnů ode dne, kdy začala znovu běžet.

23. V projednávané věci odvolací soud při posuzování otázky, zda byla mezi žalobcem a žalovanou uzavřena dohoda o mimosoudním jednání ve smyslu § 647 o. z. ve věci neplatnosti rozvázání pracovního poměru zrušením ve zkušební době dopisem žalované ze dne 27. 7. 2021, správně vycházel z toho, že k uzavření takové dohody je třeba oboustranné vůle stran. Dovodil-li však po provedení listinných důkazů označených žalobcem před soudem prvního stupně (z protokolu o jednání u soudu prvního stupně ze dne 7. 11. 2022) nevyplývá, že by žalobce navrhl k prokázání svých tvrzení o uzavření dohody o mimosoudním jednání též výslech „politické“ náměstkyně M. M. a

státního tajemníka žalované, jak namítá v dovolání), že k uzavření dohody o mimosoudním jednání mezi žalobcem a žalovanou ve smyslu § 647 o. z. nedošlo a že tvrzení žalobce ohledně takové dohody obsažená v doplnění žaloby ze dne 20. 3. 2022 nebyla prokázána, aniž by žalobce poučil o jeho důkazní povinnosti podle § 118a odst. 3 o. s. ř., nelze tento jeho postup a závěr na základě něj učiněný pokládat za správný. Uvedené poučení totiž soud poskytne (je povinen poskytnout) nejen účastníku, který dosud o sporném tvrzení neoznačil žádný důkaz nebo který sice o svém sporném tvrzení důkaz označil, avšak jde o důkaz zjevně nezpůsobilý prokázat sporné tvrzení, ale i tehdy, provedl-li ohledně sporného tvrzení účastníkem navržené důkazy, jestliže jimi nedošlo k jeho prokázání a jestliže proto (z důvodu neunesení důkazního břemene) by účastník nemohl být ve věci úspěšný (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. 7. 2010, sp. zn. [21 Cdo 2604/2009](#)).

24. Protože soud prvního stupně, který nesprávně vycházel z toho, že žalobce „dohodu uzavřenou mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem o mimosoudním jednání o neplatnosti rozvázání pracovního poměru netvrdil“, nesplnil svoji poučovací povinnost podle ustanovení § 118a odst. 3 o. s. ř. a protože v důsledku toho neměl žalobce ve věci úspěch, postupoval by odvolací soud v souladu s ustanovením § 213b odst. 1 o. s. ř., jestliže by sám žalobci poskytl potřebné poučení o jeho důkazní povinnosti, přičemž jeho poučení by mohlo vést – vzhledem k výjimce ze zákazu uplatňování nových důkazů v systému neúplné apelace ve smyslu ustanovení § 205a odst. 1 písm. d) o. s. ř. – i k označení nových důkazů ze strany žalobce. Neposkytl-li odvolací soud žalobci potřebné poučení o jeho důkazní povinnosti a nepřihlížel-li k listinnému důkazu předloženému žalobcem v odvolacím řízení (nedatovanému písemnému prohlášení M. M.) s (nesprávným) odůvodněním, že se jedná o nepřipustnou novotu ve smyslu § 205a o. s. ř. (a odkazoval-li naproti tomu pro podporu svého závěru o neuzavření dohody o mimosoudním jednání mezi účastníky na dopis státního tajemníka žalované M. S. ze dne 11. 11. 2021, který se nenachází ve spisu, a z přepisu zvukového záznamu z jednání odvolacího soudu ani není zřejmé, zda jím byl proveden důkaz), zatížil řízení vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci a ke které dovolací soud přihlédl ve smyslu ustanovení § 242 odst. 3 o. s. ř.

25. Z uvedeného vyplývá, že rozsudek odvolacího soudu není správný; protože nejsou podmínky pro zastavení dovolacího řízení, pro odmítnutí dovolání, pro zamítnutí dovolání a ani pro změnu rozsudku odvolacího soudu, Nejvyšší soud tento rozsudek zrušil (§ 243e odst. 1 o. s. ř.) a věc vrátil odvolacímu soudu (Městskému soudu v Praze) k dalšímu řízení (§ 243e odst. 2 věta první o. s. ř.).